ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

LIEPĀJAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Liepājā 2013.gada 24.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese S.Blūma,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Ventspils novada domes Administratīvo aktu strīdu komisijas 2013.gada 7.februāra lēmuma Nr.27 „Par /pers.A/ iesnieguma izskatīšanu" atzīšanu par prettiesisku, par mantisko zaudējumu Ls 6750 apmērā un morālā kaitējuma Ls 5000 apmērā atlīdzināšanu, kā arī par Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.1 protokola Nr.154 par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā, Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokola Nr.153 par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā un Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokola Nr.152 par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 26.novembrī un 2012.gada 30.novembrī Ventspils novada pašvaldībā saņemti /pers. A/ iesniegumi ar lūgumu izsniegt zvejas atļauju (licenci) rūpnieciskai zvejai Ventas upē, kas atrodas Ventspils novada Zlēku pagasta teritorijā, zvejai ar nēģu zvejas rīkiem trīs nēģu murdiem un noslēgt rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumu *(lietas 18.-19.lapa)*.

Izskatot pieteicēja iesniegumu, 2012.gada 13.decembrī Ventspils novada domes Licencēšanas komisija (turpmāk – Licencēšanas komisija) pieņēma lēmumu Nr.16 „Par rūpnieciskās zvejas limitu piešķiršanu iekšējos ūdeņos" (protokols 2.§) (turpmāk – sākotnējais lēmums), ar kuru, cita starpā, nolemts atteikt izsniegt speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā un noraidīt prasījumu par rūpnieciskās zvejas rīku limitu zvejai iekšējos ūdeņos piešķiršanu 2013.gadā un rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līguma noslēgšanu /pers. A/ *(lietas 16.-17.lapa)*.

Par sākotnējo lēmumu pieteicējs iesniedza sūdzību Ventspils novada domes Administratīvo aktu strīdu komisijai, lūdzot atcelt sākotnējā lēmuma 1.2.punktu, piešķirt rūpnieciskās zvejas rīku trīs limitus zvejai 2013.gadā Ventas upē, izsniegt trīs speciālās atļaujas (licences) komercdarbībai rūpnieciskajā nēģu zvejā /pers. A/ un noslēgt ar /pers. A/ rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumu zvejai Ventas upē ar 2013.gadu *(lietas 14.-15.lapa)*.

Ventspils novada domes Administratīvo aktu strīdu komisija, izskatot pieteicēja sūdzību, 2013.gada 7.februārī pieņēma lēmumu Nr.27 „Par /pers. A/iesnieguma izskatīšanu" (protokols 1.§) (turpmāk – Lēmums), ar kuru, tostarp, nolemts noraidīt Leonīda pieteicēja sūdzību par sākotnējā lēmuma 1.2.punkta atcelšanu *(lietas 11.-13.lapa)*.

[2] 2013.gada 18.aprīlī pieteicējs vērsās Ventspils novada pašvaldībā ar iesniegumu, lūdzot atlīdzināt mantiskos zaudējumus Ls 6750 apmērā, kas radušies kā neiegūtā peļņa domei prettiesiskā veidā atsakot piešķirt trīs nēģu zvejas licences zvejai Ventas upē 2013.gadam, kā arī morālo kaitējumu Ls 5000 apmērā, kas radies no domes prettiesiskām darbībām, liedzot pieteicējam darbu, iztikas līdzekļus, kas ir Satversmes pamattiesību aizskārums *(lietas 46.lapa)*.

[3] 2013.gada 27.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums. Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs norāda, ka viņa darbība neatbilst Komerclikuma 75.panta pirmajā daļā noteiktajam, proti, viņa saimnieciskās darbības gada apgrozījums nepārsniedz Ls 20 000 un viņš nenodarbina vairāk kā piecus darbiniekus, līdz ar ko viņam nav pienākuma reģistrēties komercreģistrā. Pieteicējs reģistrējis savu saimniecisko darbību – zivju zveja un realizācija – Valsts ieņēmuma dienestā un viņam izsniegta nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecību BL Nr.0001425. Līdz ar to pieteicējs uzskata, ka viņam atbilstoši Komerclikuma 75.panta pirmās daļas nosacījumiem ir tiesības nodarboties ar komerczveju un likumā noteiktajā kārtībā pieprasīt nēģu rūpnieciskās zvejas licences.

[3.2] Licencēšanas komisija dala nēģu zvejas licences sev interesējošām personām uz dokumentu viltojumu – 2009.gada 4.decembra Rūpnieciskās nēģu zvejas tiesību nomas līgumiem ar SIA „Lampetra", IK „Vecmāči" un ZS „Dravnieki". Minētie līgumi noslēgti pēc 2011.gada 30.marta ar atpakaļejošu datumu. Tādējādi rūpnieciskā nēģu zveja, ko veikusi SIA „Lampetra", IK „Vecmāči" un ZS „Dravnieki" Zlēku pagastā laika posmā no 2009.gada līdz 2013.gadam notikusi bez Rūpnieciskās zvejas nomas līgumiem un ir uzskatāma par malu zvejniecību. Līdz ar to minētie līgumi nedod SIA „Lampetra", IK „Vecmāči" un ZS „Dravnieki" priekšroku saņemt zvejas atļauju (licenci) saskaņā ar Zvejniecības likuma 11.panta otro daļu.

[3.3] Rūpnieciskajā nēģu zvejā Zlēku pagastā nav nepieciešamas kuģošanas līdzeklis, līdz ar to arī pieteicējs neiegādājas laivu. Pieteicējs norāda, ka Zvejniecības likums neparedz, ka zvejā būtu jāizmanto laiva.

[3.4] Pieteicējs uzskata, ka Ventspils novada Administratīvo aktu strīdu komisija nav augstākā iestāde pašvaldībā un tai nav tiesību lemt par licenču piešķiršanu – to drīkst darīt tikai Ventspils novada dome saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 21., 23., 15., 11. un 47.pantu. Administratīvo aktu strīdu komisijas pieņemtais Lēmums uzskatāms par iestādes iekšējo normatīvo aktu, kas saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 16.panta pirmo daļu nav saistošs privātpersonām.

[3.5] Ventspils novada dome ir radījusi pieteicējam mantiskos zaudējumus (negūtā peļņa), gan morālo kaitējumu. Pieteicējs norāda, ka ar vienu nēģu zvejas rīku iespējams nozvejot ne mazāk kā vienu tonnu zivju, kuru tirgus vērtība ir 4,5 Ls/kg. Tīrā peļņa no vienas tonnas zivju ir Ls 2250. Tā kā pieteicējs ir prasījis 3 nēģu zvejas licences, tad negūtā peļņa no nēģu zvejas ir Ls 6750 apmērā. Aizskarot pieteicēja Latvijas Republikas Satversmes 104.pantā garantētās tiesības saņemt atbildi pēc būtības no pašvaldības un ar apzinātu prettiesisku rīcību, liedzot pieeju domei, kā arī liedzot nodarboties ar zveju, nodarīts morālais kaitējums Ls 5000 apmērā.

[4] Paskaidrojumā tiesai *(lietas 25.-28.lapa)* atbildētāja pieteikumā ietverto prasījumu neatzīst un uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[4.1] Administratīvo aktu strīdu komisija ir ar Ventspils novada domes 2009.gada 29.oktobra lēmumu (sēdes protokols Nr.10, 2.§) izveidota un savā darbībā tai pakļauta komisija, kuras funkcijās ietilpst izskatīt sūdzības par Ventspils novada pašvaldības iestāžu izdotajiem administratīvajiem aktiem. Administratīvo aktu strīdu komisija, atbilstoši savai kompetencei izskatīja pieteicēja sūdzību un pieņēma Lēmumu.

[4.2] Licencēšanas komisija, vadoties no Ministru kabineta 2005.gada 8.septembra noteikumu Nr.1015 „Kārtība, kādā izsniedz speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā, kā arī maksā valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu" (turpmāk – Noteikumi Nr.1015) 5.punkta, pieteicēja iesniegumu zvejas atļauju (licences) saņemšanai rūpnieciskai zvejai iekšējos ūdeņos – Ventas upē Ventspils novada Zlēku pagasta administratīvajā teritorijā un trīs nēģu murdu limitu iedalīšanai, izskatīšanas gaitā veica pasākumus, lai noskaidrotu šī zvejas nomas tiesību pretendenta atbilstību zvejniecību regulējošu normatīvo aktu prasībām. Tā rezultātā konstatēts, ka pieteicējam nav Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk – CSDD) transportlīdzekļu reģistrā reģistrētu mazizmēra kuģošanas līdzekļu, un ka šī fiziskā persona, kā redzams no Uzņēmumu reģistra 2012.gada 4.decembra izziņas Nr.19-3-174680, nav komercreģistrā reģistrēts komersants. To nav noliedzis arī pats pieteicējs. Lietā pēc būtības izšķirams strīds, vai pieteicējs atbilst Komerclikuma normās paredzētajiem kritērijiem, lai būtu atzīstams par komersantu.

[4.3] No Zvejniecības likuma 1.panta 9. un 10.punkta un 7.panta otrās daļas, kā nodibināts judikatūrā, izriet, ka pašpatēriņa zvejas gadījumā personai nav tiesību zvejā iegūtās zivis pārdot vai piedāvāt tirgū, bet šādas tiesības ir personai, kura nodarbojas ar komerciālo zveju, respektīvi, komercdarbības ietvaros. Šis secinājums atbilst Komerclikuma 1.panta ceturtajai daļai. Zvejniecības likumā ir noteikts, ka saimniecisko darbību – zvejā iegūto zivju pārdošanu un piedāvāšanu tirgū – drīkst veikt tikai komersants. Likumdevējs šādu regulējumu ir izvēlējies tādēļ, ka komercdarbība, salīdzinot ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, ir vieglāk uzraugāma (sk. Senāta 2010.gada 1.oktobra lēmuma lietā SKA-822/2010 9.punktu, 2011.gada 9.decembra sprieduma lietā SKA-871/2011 8.punktu). Tātad par komercdarbību (Komerclikuma 1.panta otrā daļa) atzīstama vienīgi tāda saimnieciskā darbība, ko savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants, kurš ir Uzņēmumu reģistra komercreģistrā ierakstīta fiziskā persona, t.i., individuālais komersants, vai komercsabiedrība, t.i., personālsabiedrība un kapitālsabiedrība (Komerclikuma 1.panta pirmā daļa un 74.pants). Kopsakarā ar Zvejniecības likuma 7.panta otro daļu secināms, ka uz šajā tiesību normā un Noteikumu Nr.1015 2.2.apakšpunktā piešķirtā deleģējuma pamata zvejas tiesības var tikt nodotas (iznomātas) komercreģistrā ierakstītai komercsabiedrībai vai individuālajam komersantam. Atļaujas (licences) komercdarbībai zvejniecībā, kas saistīta ar zivju ieguvi un pirmapstrādi uz zvejas kuģa vai mazizmēra kuģošanas līdzekļa, kā arī nozvejoto zivju piedāvājumu tālākai tirdzniecībai vai apstrādei, izdod pašvaldība, kuras teritorijā atrodas attiecīgā iekšējos ūdeņu ūdenstilpe un kurai pretendentam jāiesniedz, kā to nosaka Noteikumu Nr.1015 4.punkts, rakstisku pieteikumu saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu un tam pievienojamos dokumentus. Turpretī Komerclikuma 75.panta pirmajā daļā norādīti tie gadījumi, kad personai obligāti jāreģistrējas kā individuālajam komersantam, un tāpēc konkrētajā situācijā šī tiesību norma nav piemērojama. Savukārt, kā Senāts norādījis līdzīgā lietā, fiziska persona, kas vēlas veikt komercdarbību, var pieteikt sevi ierakstīšanai komercreģistrā kā individuālo komersantu atbilstoši Komerclikuma 75.panta otrajai daļai arī tad, ja nepastāv minētā likuma panta pirmajā daļā iekļautās prasības par gada apgrozījuma lielumu un nodarbināto skaitu (sk. Senāta 2010.gada 1.oktobra lēmuma lietā SKA-822/2010 12.punktu). Tādējādi pieteicējam nepastāvēja šķēršļu, lai pieteiktos ierakstīšanai komercreģistrā un atbilstu Zvejniecības likumā un Noteikumos Nr.1015 noteiktajām prasībām zvejniekiem, kuri pretendē uz rūpnieciskās zvejas nomas tiesībām, vienlīdz kā prasība ievērot normatīvajos aktos paredzēto komersanta reģistrēšanas kārtību nav uzskatāma par komercdarbības aprobežojumu Komerclikuma 4.panta pirmās daļas izpratnē.

[5] Paskaidrojumā tiesai par pieteicēja prasījumu atlīdzināt mantiskos zaudējumus Ls 6750 apmērā un morālo kaitējumu Ls 5000 apmērā *(lietas 51.-57.lapa)*, atbildētāja paskaidro, ka nav konstatējams ne pieteicēja tiesību vai likumīgo interešu aizskārums, kas būtu cēlies materiālām un procesuālām normām neatbilstoša un šajā procesā apstrīdētā atbildētājas administratīvā akta rezultātā. Pieteicējs nav pierādījis zaudējumu esamību, to apmēru un objektīvu cēloņsakarību ar atbildētājas iespējamo prettiesisko rīcību.

[6] 2013.gada 10.jūnijā pieteicējs papildināja pieteikumu ar jauniem prasījumiem *(lietas 103.-104.lapa)*, lūdzot atzīt par prettiesiskiem un atcelt 2012.gada 13.decembra Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokolu Nr.152 – par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā ar IK „Vecmāči", 2012.gada 13.decembra Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokolu Nr.153 – par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā ar ZS „Dravnieki" un 2012.gada 13.decembra Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.1 protokolu Nr.154 – par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā ar SIA „Lampetra" (turpmāk – Protokoli).

Pieteicējs norāda, ka 2012.gada 13.decembrī minētajām personām zvejas rīku limiti piešķirti uz viltotu dokumentu – 2009.gada 4.decembra Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumu pamata. Ne 2009., ne 2010., ne 2011., ne 2012.gadā nav domes lēmumu par nēģu zvejas licenču piešķiršanu SIA „Lampetra", ZS „Dravnieki" un IK „Vecmāči".

[7] Paskaidrojumā tiesai attiecībā uz prasījumiem par Protokolu atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu atbildētāja norāda, ka lēmumu – administratīvos aktus – par rūpnieciskās zvejas atļauju (licenču) izsniegšanu un rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumu noslēgšanu ar IK „Vecmāči", ZS „Dravnieki" un SIA „Lampetra" uz pieciem gadiem ir pieņēmusi Ventspils rajona Zlēku pagasta padome, kuras tiesību un saistību pārņēmēja ir atbildētāja. Šie lēmumi nav pārsūdzēti, līdz ar ko tie ir stājušies spēkā un kļuvuši neapstrīdami, vienlīdz kā ir spēkā esoši un darbojas to izpildes ietvaros noslēgtie rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumi.

Pieteicējs nav pievērsis uzmanību tam, ka Ventspils novada domes nolikums Nr.29 „Kārtība, kādā slēdzami rūpnieciskās zvejas tiesību līgumi Ventspils novada iekšējos ūdeņos" ir saistošs vienīgi atbildētājas iestādēm un institūcijām, un nosaka Ministru kabineta 2009.gada 11.augusta noteikumos Nr.918 „Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanas kārtību" (turpmāk – Noteikumi Nr.918) paredzētā tiesiskā regulējuma piemērošanas kārtību pašas atbildētājas, ka atvasinātas publiskas personas, darbībā. No minēto noteikumu 62.panta izriet, ka rūpnieciskās zvejas tiesību iznomātājam ir pienākums katru gadu sastādīt un pievienot rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumam protokolu par zvejas limitu un nomas maksu kārtējam nomas gadam, kas ir attiecīgā līguma neatņemama sastāvdaļa, bet nav uzskatāms par jaunu administratīvo aktu Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas izpratnē. Līdz ar to šis prasījums nav pakļaujams tiesas kontrolei un atbildētāja lūdz izbeigt tiesvedību pieteikuma daļā par Protokolu atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu *(lietas 109.-111.lapa)*.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.^{1}panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs nav lūdzis lietas izskatīšanu mutvārdu procesā un nepastāv citi šķēršļi lietas izskatīšanai rakstveida procesā, tādējādi tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem un izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums daļā ir noraidāms, savukārt daļā tiesvedība lietā ir izbeidzama.

[10] Administratīvā lieta ir ierosināta par pienākuma uzlikšanu Ventspils novada domei izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru pieteicējam tiktu izsniegta speciālā atļauja (licence) komercdarbībai zvejniecībā, tiktu piešķirti rūpnieciskās zvejas rīku limiti (3 nēģu murdi) zvejai iekšējos ūdeņos 2013.gadā, tiktu noslēgts rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līgums, kā arī par mantisko zaudējumu Ls 6750 apmērā un morālā kaitējuma Ls 5000 apmērā atlīdzināšanu.

Ņemot vērā, ka nēģu zvejas limita piešķiršana 2013.gadam vairs nav iespējama, jo, pamatojoties uz 2009.gada 4.decembrī noslēgtajiem rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumiem, ZS „Dravnieki", IK „Vecmāči" un SIA „Lampetra" 2013.gadā tika iedalīti rūpnieciskās zvejas rīku limiti – trīs nēģu murdi (Ventspils novada pašvaldības 2013.gada 21.maija izziņa Nr.1.13./IZ1055, lietas 60.lapa), nav iespējama arī pieteicēja prasītā labvēlīgā akta izdošana.

Ņemot vērā pieteicēja izteiktos prasījumus arī par Protokolu atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu, tiesa precizē pieteikuma priekšmetu lietā, nosakot, ka pieteikums iesniegts par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku, par mantisko zaudējumu Ls 6750 apmērā un morālā kaitējuma Ls 5000 apmērā atlīdzināšanu, kā arī par Protokolu atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu.

[11] Tiesa konstatē, ka pieteicējs, vēršoties iestādē, vēlējās saņemt speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai, lai zvejotu nēģus, lai viņam tiktu piešķirti rūpnieciskās zvejas rīku limiti (3 nēģu murdi) zvejai iekšējos ūdeņos 2013.gadā un ar viņu tiktu noslēgts rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līgums.

Zvejniecības likuma 7.panta otrajā daļā noteikts, ka valsts un pašvaldības institūcijas valstij piederošās zvejas tiesības zvejniecību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā var nodot (iznomāt) tādām personām, kuras veic pašpatēriņa zveju vai kuras saņēmušas speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai attiecīgajos ūdeņos.

Atbilstoši Zvejniecības likuma 1.panta 9.punktam komerciālā zveja ir rūpnieciskā zveja, kurā zvejniekam ir tiesības izmantot zvejas limitu (rūpnieciskās zvejas rīku skaitu, veidu, nozvejas apjomu), kas pārsniedz attiecīgos rūpnieciskās zvejas noteikumos pašpatēriņa zvejai noteikto ierobežojumu, ar tiesībām zvejā iegūtās zivis pārdot vai piedāvāt tirgū. Savukārt atbilstoši minētā panta 10.punktam pašpatēriņa zveja ir rūpnieciskā zveja, kurā zvejniekam ir tiesības izmantot ierobežotu zvejas limitu (rūpnieciskās zvejas rīku skaitu, veidu, nozvejas apjomu), kas norādīts attiecīgos rūpnieciskās zvejas noteikumos, bez tiesībām zvejā iegūtās zivis pārdot vai piedāvāt tirgū.

Tiesa secina, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs nav reģistrējies komercreģistrā. Pieteicēja ieskatā, lai pretendētu uz iespēju saņemt speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā, rūpnieciskās zvejas rīku limitu piešķiršanu un rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līguma noslēgšanu, viņam nav pienākuma reģistrēties komercreģistrā. Tiesa šādam pieteicēja uzskatam nepiekrīt, jo, kā līdzīgā lietā atzinis Augstākās tiesas Senāts, no Zvejniecības likuma tiesību normām izriet, ka zvejā iegūtās zivis drīkst pārdot un piedāvāt tirgū tikai komercdarbības ietvaros. Šis secinājums atbilst Komerclikuma 1.panta ceturtajai daļai, saskaņā ar kuru likumā var noteikt, ka atsevišķu veidu saimniecisko darbību drīkst veikt tikai komersants. Proti, Zvejniecības likumā ir noteikts, ka saimniecisko darbību – zvejā iegūto zivju pārdošanu un piedāvāšanu tirgū – drīkst veikt tikai komersants. Likumdevējs šādu regulējumu ir izvēlējies tādēļ, ka komercdarbība, salīdzinot ar citiem saimnieciskās darbības veidiem, ir vieglāk uzraugāma *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 9.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-871/2011 8.punktu).*

Līdz ar to Lēmumā izdarītais secinājums, ka komerciālās zvejas tiesības ir tiesīgas iegūt tikai personas, kas ir komercreģistrā ierakstītas fiziskās vai juridiskās personas, ir pamatots.

Papildus tiesa norāda, ka Administratīvās apgabaltiesa 2011.gada 16.jūnija spriedumā lietā Nr.A42693808 15.punktā ir analizējusi pieteicēja nepieciešamību reģistrēties komercreģistrā, lai iegūtu tiesības nodarboties ar komercdarbību zvejniecībā, un ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 9.decembra spriedumu lietā Nr.SKA-871/2011 minētais Administratīvās apgabaltiesas spriedums ir atstāts negrozīts. Tā kā iepriekš minētajā lietā pieteicējs bija /pers. A/, un ievērojot procesuālās ekonomijas principu, tiesa šajā spriedumā neatkārtos motivāciju, kas jau pausta augstāku instanču tiesas spriedumos un pieteicējam ir zināma.

[12] Pieteicējs uzskata, ka Administratīvo aktu strīdu komisija nebija tiesīga izskatīt pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu. Tiesa, izvērtējot minēto pieteicēja argumentu, konstatē turpmāk minēto.

[12.1] Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 3.panta pirmo daļu vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.

No minētās normas secināms, ka pašvaldība savā kompetencē esošos uzdevumus pilda ar domes (vēlēti deputāti) un tās izveidotu institūciju starpniecību. Likuma „Par pašvaldībām" 21.panta pirmajā daļā ir uzskaitīti tie jautājumi, kas ir ekskluzīvā domes kompetencē. Starp šiem uzskaitītajiem jautājumiem nav minēta zvejas tiesību nodošana. Turklāt arī no Zvejniecības likuma 7.panta otrās daļas izriet, ka valstij piederošās zvejas tiesības zvejniecību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā var nodot (iznomāt) citām personām valsts un pašvaldības institūcijas.

Atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 61.panta pirmajai daļai atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai domes no domes deputātiem un attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem var izveidot valdes, komisijas vai darba grupas.

Ievērojot citētās tiesību normas to kopsakarā, atzīstams, ka Ventspils novada dome ir tiesīga izveidot komisiju, kas uzskatāma par domes izveidotu pašvaldības institūciju, lai tā lemtu pašvaldības kompetencē esošo jautājumu par valstij piederošo zvejas tiesību nodošanu (iznomāšanu).

[12.2] Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām" 47.panta pirmo daļu pašvaldības administratīvos aktus var pieņemt dome, ja likums neparedz citu kārtību. Kā redzams no citētās normas, tās ir domes tiesības, ne pienākums pieņemt administratīvos aktus. Normatīvie akti neliedz domei izveidot atsevišķu komisiju pašvaldības institūciju pieņemto lēmumu apstrīdēšanai.

Ar augstāku iestādi Administratīvā procesa likuma izpratnē nav saprotama pašvaldības augstākā lēmējiestāde, bet gan padotības kārtībā augstāka iestāde, proti, tāda iestāde, kas ir tiesīga pārbaudīt zemākas iestādes izdotos administratīvos aktus. Konkrētajā gadījumā Ventspils novada dome ir izveidojusi Administratīvo aktu strīdus komisiju, nosakot, ka tā ir pašvaldības institūcija, kurā var apstrīdēt citu pašvaldības institūciju pieņemtos administratīvos aktus.

Izskatāmajā lietā kā augstāka iestāde, kura izskata apstrīdēšanas iesniegumu par sākotnējo lēmumu, ir Administratīvo aktu strīdus komisija. Līdz ar to pieteicēja arguments, ka Administratīvo aktu strīdus komisija nebija tiesīga izskatīt pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, nav pamatots.

[13] Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka Lēmumu ir pieņēmusi tam atbilstoši pilnvarota institūcija un, tā kā pieteicējam pamatoti atteikts izsniegt speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā un atteikts piešķirt rūpnieciskās zvejas rīku limitus zvejai iekšējos ūdeņos 2013.gadā, kā arī atteikts noslēgt rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līgumu, tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks. Tiesa nekonstatē arī citus būtiskus procesuālus pārkāpumus, kuru dēļ Lēmums būtu atzīstams par prettiesisku.

[14] Pieteicējs uzskata, ka ar savu rīcību, atsakot pieteicējam izsniegt speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā, nepiešķirot pieteicējam rūpnieciskās zvejas rīku limitus 2013.gadā un nenoslēdzot ar pieteicēju rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līgumu, atbildētāja pieteicējam ir nodarījusi mantiskos zaudējumus Ls 6750 apmērā un morālo kaitējumu Ls 5000 apmērā.

Prasījums par atlīdzinājumu ir pakārtots prasījumam par administratīvo aktu vai faktisko rīcību, jo atbilstoši Administratīvā procesa likuma 92.pantam personai ir tiesības prasīt atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko, arī morālo kaitējumu, kas nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Tā kā tiesa nekonstatēja pamatu Lēmuma atzīšanai par prettiesisku, noraidāms ir arī pieteicēja pieteikums daļā par mantisko zaudējumu Ls 6750 apmērā un morālā kaitējuma Ls 5000 apmērā atlīdzināšanu.

[15] Izvērtējot pieteicēja prasījumu atzīt par prettiesiskiem un atcelt Protokolus, kuros noteikts, ka SIA „Lampetra", IK „Vecmāči" un ZS „Dravnieki" piešķirti zvejas limiti un noteikta nomas maksa 2013.gadā, tiesa norāda turpmāk minēto.

[15.1] 2009.gada 4.decembrī starp Ventspils novada Zlēku pagasta pārvaldi un SIA „Lampetra", ZS „Dravnieki" un IK „Vecmāči" noslēgti Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumi Nr.1 un Nr.2 *(lietas122.-125.,127.-130.,132.-135.lapa)*. Saskaņā ar šiem līgumiem iznomātājs nodod un nomnieks pieņem nomā uz 5 gadiem rūpnieciskās zvejas tiesības Ventas upē Zlēku pagasta administratīvajā teritorijā, kuras dod iespēju izmantot zvejā šim līgumam pievienotajā protokolā kārtējam nomas gadam noteikto nozvejas limitu un (vai) zvejas rīku skaita limitu. Protokols pievienojams šim līgumam un ir neatņemama tā sastāvdaļa. Iznomātāja pienākumos, tostarp, ietilpst iedalīt tiesību nomniekam nozvejas limitu un (vai) zvejas rīku skaita limitu katram nomas termiņa gadam, pamatojoties uz iznomātāja pārziņā esošo pieļaujamo nozvejas apjoma limitu un (vai) pieļaujamo zvejas rīku skaita limitu. Līguma darbības laiks ir no 2009.gada 4.decembra līdz 2013.gada 31.decembrim.

Saskaņā ar Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.1 protokolu Nr.154, Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokolu Nr.153 un Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokolu Nr.152 SIA „Lampetra", ZS „Dravnieki" un IK „Vecmāči", īstenojot līgumā piešķirtās zvejas tiesības komerczvejai, 2012.gada 13.decembrī piešķirti limiti – katram viens nēģu murds un noteikta nomas maksa *(lietas 73.-75.lapa)*.

Ņemot vērā spriedumā konstatēto, ka pieteicējs neatbilst prasībām, lai pretendētu uz rūpnieciskās zvejas nomas tiesību līgumu noslēgšanu un rūpnieciskās zvejas rīku limitu piešķiršanu, pieteicējam arī nav tiesību prasīt atcelt Protokolus, ar kuriem citām personām piešķirti zvejas limiti.

Līdz ar to secināms, ka pieteikumu daļā par Protokolu atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu iesniegusi persona, kurai nav tiesību iesniegt pieteikumu un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 282.panta 2.punktu tiesvedība lietā šajā daļā ir izbeidzama.

[15.2] Attiecībā uz pieteicēja norādi, ka Protokoli ir prettiesiski, jo 2012.gada 13.decembrī minētajām personām zvejas rīku limiti piešķirti uz viltotu dokumentu – 2009.gada 4.decembra Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumu pamata tiesa norāda, ka tiesa negūst apstiprinājuma pieteicēja pieņēmumam, ka ar ZS „Dravnieki", SIA „Lampetra" un IK „Vecmāči" spēkā esošie rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līgumi būtu slēgti ar atpakaļejošu datumu. Turklāt tiesas kompetencē šīs lietas ietvaros nav vērtēt jautājumu par līgumu, kas neattiecas uz pieteicēju, noslēgšanas apstākļiem.

Savukārt attiecībā uz pieteicēja norādi, ka ne 2009., ne 2010., ne 2011., ne 2012.gadā nav domes lēmumu par nēģu zvejas licenču piešķiršanu SIA „Lampetra", ZS „Dravnieki" un IK „Vecmāči", tiesa norāda, ka speciālās atļaujas (licences), kas dod tiesības nodarboties ar komercdarbību zvejniecībā Ventas upē Zlēku pagasta administratīvajā teritorijā iepriekš minētajiem komersantiem 2009.gada 4.decembrī ir izsniegusi Ventspils novada Zlēku pagasta pārvalde un izsniegto licenču derīguma termiņš ir līdz 2013.gada 31.decembrim *(lietas 121., 126. un 131.lapa)*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 282.panta 2.punktu, 283.pantu, 289.-291.pantu un 316.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Ventspils novada domes Administratīvo aktu strīdu komisijas 2013.gada 7.februāra lēmuma Nr.27 „Par pers A/iesnieguma izskatīšanu" atzīšanu par prettiesisku, par mantisko zaudējumu Ls 6750 apmērā un morālā kaitējuma Ls 5000 apmērā atlīdzināšanu.

Šajā daļā spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Izbeigt tiesvedību daļā par Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.1 protokola Nr.154 par zvejas limitu un nomas maksu

2013.gadā, Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokola Nr.153 par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā un Rūpnieciskās zvejas tiesību nomas līguma Nr.2 protokola Nr.152 par zvejas limitu un nomas maksu 2013.gadā atzīšanu par prettiesiskiem un atcelšanu.

Šajā daļā lēmumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senātā 14 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas, iesniedzot blakus sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Blūma